

Fråga 1. Vilken ordklass har de understrukna orden? **5 p**

Den underjordiska, något snett ställda pelarstammen bär i sin spets vid eller strax ovanför jordytan en stor, övervintrande knopp, som i sin nedre del består av breda, tunt hinnaktiga, gråvita eller rödlätta fjäll (lågblad), och högre upp några späda anlag till vanliga örtblad. I bladvinklarna av såväl lågbladen som örtbladen sitter blomknoppar. I blomknopparna ligger alla blomdelarna färdiga redan på hösten och blomman kan slå ut genom att bara sträcka ut dem och ge dem den slutliga färgen. Bladanlagen utvecklas långsammare. Tidigt på våren finns vanligen också fjolårets blad ännu kvar, men de dör under försommaren, när de nya bladen blivit fullvuxna. Rötterna kan fortleva i flera hundra år.

(Texten kommer från <https://sv.wikipedia.org/wiki/Blåsippa>)

1. snett	adverb
2. vid	preposition
3. övervintrande	particip / adjektiv
4. hinnaktiga	adjektiv
5. som	konjunktion
6. ut	partikel
7. dem	pronomen
8. utvecklas	verb
9. de	artikel
10. hundra	räkneord

Fråga 2. Nedan följer fyra fraser. Ange vilket som är huvudordet i varje fras. **2 p**

a) ett väldigt gammalt bord i rokokostil	bord
b) mycket välstekt	välstekt
c) skulle ha gjort	gjort
d) vid bäcken i skogen	vid

Fråga 3. Analysera följande fras i dess olika delar och ange delarnas funktion (huvudord, attribut osv.) och form (satser, fraser, ordklasser). **4 p**

- hennes stora förvåning över vännens beslut

Form	Nominalfras	Adjektivfras	Substantiv	Prepositionsfras
	hennes	stora	förvåning	över vännens beslut
Funktion	Genitivattribut	Adjektivattribut	Huvudord	Prepositionsattribut

Fråga 4. Ange vad som är underordnade satser i följande meningar. Notera att det kan förekomma flera underordnade satser i en mening och att bisatser i sin tur kan innehålla underordnade satser. **4 p**

- a) Ingen kunde väl ana att mannen som jag kände genom jobbet skulle vara kapabel till detta.
- b) Jag måste erkänna att jag har svårt att bestämma mig för om jag ska fortsätta eller inte.
- a) - att mannen som jag kände genom jobbet skulle vara kapabel till detta
- som jag kände genom jobbet
- b) - att jag har svårt att bestämma mig för om jag ska fortsätta eller inte
- om jag ska fortsätta eller inte

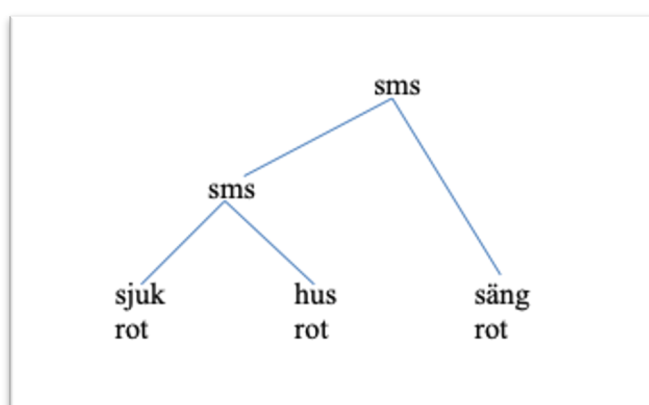
Fråga 5. Dela upp följande ord i morfem och ange om de olika morfemen är rotmorfem, avledningsmorfem, fogemorfem, eller böjningsmorfem. **4 p**

- a) otryggheten
- b) omyndigförklarad
- c) beslutsamhet
- d) nykterhetsrörelse

o	trygg	het	en		
avledning	rot	avledning	böjning		
o	mynd	ig	för	klara	d
avledning	rot	avledning	avledning	rot	böjning/avl

be	slut	sam	het	
avledning	rot	avledning	avledning	
nykter	het	s	rör	else
rot	avledning	fog	rot	avledning

Fråga 6. Rita trädidiagram som visar hur orden nedan är uppbyggda och om kombinationen är en sammansättning (sms) eller avledning (avl), så som visas nedan med ordet "sjukhussäng". Ange om de olika morfemen är rotmorfem (rot), prefix (pref) eller suffix (suff). **3 p**

Det går också att beskriva strukturen linjärt:

sjukhussäng = sms [sjukhus] + [säng (rot)]

sjukhus = sms [sjuk (rot)] + [hus (rot)]

- enhetligheten
- hemförsäljning
- folkskolestadga

a) **enhetligheten = avl [enhetlig] + [het (suff)]**
enhetlig = avl [enhet] + [lig (suff)]
enhet = avl [en (rot)] + [het (suff)]

b) **hemförsäljning = sms [hem (rot)] + avl [försäljning]**
försäljning = avl [försälj] + [ning (suff)]
försälj = avl [för (pref)] + [sälj (rot)]

c) **folkskolestadga = sms [folkskol] + e + [stadga (rot)]**
folkskol(a) = sms [folk (rot)] + [skol(a) (rot)]

Fråga 7. Ange vilka satsdelar som de understrukna konstituenterna fungerar som. Observera att det är två understrukna konstituent per deluppgift. **6 p**

- a) Att avlidna lämnar efter sig konton på sociala medier, som de anhöriga inte kan avsluta eftersom de saknar lösenorden, blir allt vanligare.
- b) Efter några timmar togs videon ner från Facebook.
- c) Ett beslut om anhållande kommer att fattas av åklagaren.

Svar:

- a) subjekt, subjektiv predikativ
- b) tidsadverbial, rumsadverbial
- c) predikat, agent

Fråga 8. Gör en satsanalys av följande satser och ange delarnas *form* (t.ex. nominalfras, verbfras, att-sats etc.) och *funktion* (t. ex subjekt, predikat, direkt objekt, etc.). Använd verbfras i snäv bemärkelse. **6 p**

- a) Den som tillhör aktuell riskgrupp ska ha fått ett personligt brev.
- b) Vinnaren avslöjades under museernas vårmöte som ägde rum digitalt från Gotland.
- c) Det var bra att vi fick diskutera och uttrycka våra åsikter om det vi lärt oss.

NP	VP	NP
Den som tillhör aktuell riskgrupp	ska ha fått	ett personligt brev.
Subjekt	Predikat	Direkt objekt

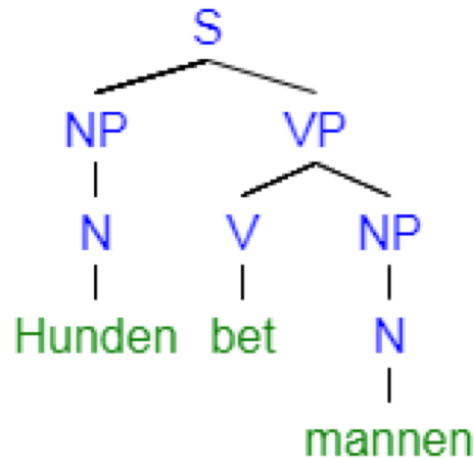
NP	VP	PP
Vinnaren	avslöjades	under museernas vårmöte som ägde rum digitalt från Gotland
Subjekt	Predikat	Tidsadverbial (rums ok)

NP	VP	AdjP	att-sats
Det	var	bra	att vi fick diskutera och uttrycka våra åsikter om det vi lärt oss.
Formellt subjekt	Predikat	Subjektiv predikativ	Egentligt subjekt

Fråga 9. Gör en analys av följande sats och ange delarnas form (nominalfras, verbfras, etc). Ange satsens struktur som ett träd **eller** linjärt. Använd verbfras i vid bemärkelse. Se exempel för vägledning. **3 p**

Exempel: *Hunden bet mannen.*

Trädstruktur:

Linjär struktur:

$S = NP [Hunden (N)] + VP [bet (V), NP [mannen]]$

$NP = [mannen (N)]$

a) Jag undrade om han skulle ringa.

$S = NP [Jag (PN)] + VP [undrade (V), CL [om han skulle ringa]]$

$CL = [om (subj) NP [han] VP [skulle ringa]]$

$NP = [han (PN)]$

$VP = [skulle (aux) ringa (V)]$

Fråga 10. Språket utvecklas hela tiden och nya ord bildas kontinuerligt. Nämn tre olika sätt som nya ord kan bildas på och ge exempel på ett sådant ord per kategori. **3 p**

Lånord, lånöversättning, sammansättning, avledning, blending, förkortning/kortord, conversion, coinage, akronymer, derivering, teleskopord,...

Fråga 11. Nedan följer en lista med ordpar. Varje ordpar kan sägas ha någon typ av lexikal relation. Ange vilken. Både den övergripande relationen (exempelvis *antonymi*) samt den mer specifika relationen om sådan finns (exempelvis *revers*, *konvers* etc.) ska anges. **3 p**

a) islandshäst:häst

hyponym:hypernym

b) blad (på kniv), blad (på växt)

polysemi/homonymi (båda ok)

c) sälja:köpa

antonym, subtyp konvers